

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 27P/83/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723211783
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Heldáková
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8723211783.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Monikou Heldákovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpená procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov - matky C. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. E. XX/XX, F. G. a otca E. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. E. XX/XX, F. G., o návrhu rodičov maloletej na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e ústavnú starostlivosť na maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX, nariadenú uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/171/2021-35 zo dňa 07.03.2022 a z v e r u j e maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti rodičov – matke C. B., nar. XX.XX.XXXX a otcovi E. B., nar. XX.XX.XXXX.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným tunajšiemu súdu 30.10.2023 sa navrhovatelia domáhali zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletou.

2. Navrhovatelia v návrhu uviedli, že uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k.: 5P/171/2021 z 7.3.2022 bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Martin (ďalej aj ako „CDR Martin“). Dôvodom umiestnenia bol zdravotný stav maloletej, dieťa vyžadovalo permanentnú ošetrovateľskú starostlivosť. Dôvodom pre ukončenie ústavnej starostlivosti je stabilizácia zdravotného stavu maloletej. Rodičia s deťmi žijú v unimobunke pozostávajúcej z jednej izby, majú zavedenú elektrinu, vodu nosia z výtokového stojana a vedľa býva svokra, ktorá má zavedenú elektrinu a kde je možnosť udržiavať základnú hygienu. Kúrenie je na tuhé palivo, matka poberá rodičovský príspevok na 2 maloleté deti, otec pracuje v Bratislave, zarába okolo 800 eur mesačne. Dokážu zabezpečiť starostlivosť o dcéru.

3. Uznesením č.k.: 27P/83/2023-5 z 23.11.2023 súd ustanovil maloletej procesného opatrovníka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

4. Súd rozhodol vo veci po vykonanom pojednávaní, ktorého sa nezúčastnil otec maloletej pre pracovné povinnosti ani CDR Martin, ktorý svoju neúčast ospravedlnil z dôvodu pracovnej vyťaženia a požiadal o konanie v neprítomnosti. Po vykonanom dokazovaní súd zistil nasledovný skutkový stav:

5. Matka maloletej zotrvala na podanom návrhu, dcéra je t.č. už doma od Vianoc na pobyt, zvládajú to dobre, pomáha jej s kŕmením, je zdravá, zvyká si doma. Dokáže jej poskytnúť všetku starostlivosť, ktorú potrebuje. Súrodenci si na ňu rýchlo zvykli.

6. Procesný opatrovník súhlasil s návrhom z dôvodu, že maloletá bola zverená do ústavnej starostlivosti z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, t. č. je stav maloletej stabilizovaný. Nie je dôvod, aby naďalej ostávala v ústavnej starostlivosti. V rodine bolo vykonané šetrenie. Matka má dostatočné podmienky na starostlivosť. Predtým mala maloletá zavedenú sondu v krku, teraz ju má uzavretú. Odpadli obavy, či matka zvládne zo zdravotných a hygienických dôvodov starostlivosť o dcéru. Otec pracuje, matka sa stará o deti, hygiena je na dobrej úrovni.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok zo dňa 28.11.2023 vyplýva, že maloletá je 34 mesačné dieťa s laryngotracheomaláciou, po transícii ductus arteriosus a ľavostrannej časti zdvojeného aortálneho oblúka, po bilatelárnej bronchopneumonii s respiračným zlyhaním. Dieťa je po operácií a má stabilizovaný zdravotný stav, a preto rodičia požiadali o zrušenie ústavnej starostlivosti. Rodičia žijú v spoločnej domácnosti, v unimobunke zrenovovanej zvnútra, pozostávajúcej z jednej izby, zariadenej štandardným nábytkom, kobercom, záclonami, všetko bolo pomerne čisté. Vykurovaná je pieckou na tuhé palivo. V domácnosti je zavedená elektrina, vodu si nosia zo spoločnej pumpy. Základnú hygienu majú možnosť dodržiavať u svokry, ktorá býva vedľa a má zavedenú vodu v dome. Mäa má dvoch súrodencov: E., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX. Hygiena domácnosti i jej členov je na dobrej úrovni. V čase šetrenia bolo v domácnosti pomerne čisto, teplo, navarené. Deti aj rodičia boli pomerne čisto oblečení. Matka má v celodennej starostlivosti maloleté deti – bratov maloletej. Otec pracuje v Bratislave, kde chodí na týždňovky - v nedeľu odchádza a v piatok sa vracia. Príjmom rodiny je rodičovský príspevok 340 eur, prídavky na maloleté deti 120 eur a príjem otca mesačne cca 600 eur. Výdavky má rodina na stravu, ošatenie a v zimnom období na tuhé palivo /brikety/. V prípade potreby so starostlivosťou o maloleté deti pomáha matke svokra aj matka. Rodičia sa starajú o svoje maloleté deti a chceli by sa starať o maloletú A.. Chcú jej zabezpečiť potrebnú starostlivosť v domácom prostredí, keďže zdravotný stav maloletej je stabilizovaný a nie je potrebná špeciálna zdravotná starostlivosť.

8. Zo správy o povesti z obce Veľká Lomnica zo dňa 4.12.2023 vyplýva, že rodičia maloletej bývajú v unimobunke, majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú. V mieste bydliska majú dobrú povesť, nedopustili sa priestupkov voči občianskemu spolunažívaniu.

9. Z vyjadrenie CDR Martin z 8.1.2024 vyplýva, že maloletej je zmenený výkon poskytovania starostlivosti, ktorá sa vykonáva v špecializovanej samostatnej skupine pre deti a ŽZP z dôvodu zlepšenia zdravotného stavu. Od odstránenia tracheostomickej kanyly v máji 2023 je stav stabilný, prijíma mixovanú stravu a mlieko. V psychomotorickom vývine bol zaznamenaný progres hrubej a jemnej motoriky, progres v rečovom vývine, ktorý je však oneskorený. Chôdza je samostatná, stabilnejšia, po schodoch chodí s pridržívaním dospeléj osoby, má primerané emocionálne reakcie, usmieva sa pri prihovorení, plače pri nespokojnosti. Je plienkovaná, nacvičuje používanie nočníka. Je v najlepšom záujme dieťaťa zrušiť nariadenú ústavnú starostlivosť, nakoľko dôvody pre jej nariadenie pominuli. Prebehlo niekoľko pobytov maloletej v domácom prostredí, hodnotené sú ako bezproblémové, rodičia dokážu plnohodnotne zabezpečiť starostlivosť. S maloletou nie je potrebné robiť špeciálne zdravotné úkony.

10. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej ako „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

11. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

12. Podľa § 44 ods. 3 zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je
a. zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
b. pestúnska starostlivosť a
c. ústavná starostlivosť.

13. Podľa § 44 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

15. Podľa § 55 ods. 3 zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

16. Maloletá bola zverená do ústavnej starostlivosti s poukazom na jej vtedajší nepriaznivý zdravotný stav, ktorý si vyžadoval 24-hodinovú ošetrovateľskú starostlivosť a zabezpečovanie odborných úkonov vyžadujúcich si odborné znalosti za prísneho dodržiavania hygienických štandardov, ktoré rodičia maloletej nedokázali zabezpečovať. U maloletej došlo postupom času k takému zlepšeniu zdravotného stavu, ktorý si už naďalej nevyžaduje výkon vyššie spomínaných úkonov, t. č. nemá zavedenú kanylu a je v možnostiach rodičov starať sa o svoje dieťa osobne.

17. Nakoľko rodičia maloletej prejavujú záujem poskytovať maloletej riadnu starostlivosť, majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a táto starostlivosť nevyžaduje znalosť osobitných ošetrovateľských postupov, rozhodol súd o zrušení ústavnej starostlivosti, nakoľko pominuli dôvody, pre ktoré bola nariadená. Súd konštatuje, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v rodinnom prostredí a bolo o ňu postarané zo strany jej rodičov, či iných príbuzných. V domácom prostredí má maloletá i svojich súrodencov, s ktorými môže tráviť čas, budovať si s nimi vzťah a napredovať vo svojom vývine.

18. Podľa § 58 ods. 1 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

20. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaných ustanovení tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.